

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 30/1982-83 med anledning av republikens presidents framställning till landstinget angående regeringens till riksdagen överlämnade proposition med förslag till lag om godkännande av vissa bestämmelser i överenskommelsen mellan Finland, Danmark, Norge och Sverige om godkännande av vissa yrkesgrupper för verksamhet inom hälso- och sjukvården och veterinärväsendet.

Landstinget har inbegärt lagutskottets utlåtande med anledning av framställningen. Utskottet, som hört chefläkaren Peter Wahlberg, får härmed vördsamt anföra följande.

Den överenskommelse framställningen behandlar syftar till att medborgare i något av de fördragsslutande staterna som där är auktoriserad i något yrke inom hälso- och sjukvården under vissa närmare angivna förutsättningar skall få motsvarande rätt i annat nordiskt land. Överenskommelsen innebär ett för- enhetligande av gällande bestämmelser som är spridda i ett flertal olika tidigare överenskommelser. En nyhet innebär för Finlands del att medborgare i annat nordiskt land i fortsättningen skall kunna utnämnas till ordinarie tjänst inom hälso- och sjukvården utan att vara finsk medborgare. Av denna orsak stiftas rikslagen om godkännande av överenskommelsen i grundlagsenlig ordning.

Utskottet konstaterar att överenskommelsen till den del den för- enhetligar nu gällande bestämmelser inte medför några förändringar i sakligt hänseende. Till de delar överenskommelsen innehåller nya bestämmelser, innebär dessa i allmänhet förenklingar eller förbättringar i jämförelse med nuläget. En betydande fördel är att medborgare i annat nordiskt land i fortsättningen kan utnämnas till ordinarie tjänster inom hälso- och sjukvården på Åland. Hittills har endast kortvariga förordnan- den kunnat utfärdas. Förutom för de nordbor som verkat på Åland kan detta ha betydelse även för sådana ålänningar som är bosatta exempelvis i Sverige och förvärvat medborgarskap där men som avser att återflytta. I fråga om sjukskötare innebär den nya konventionen att tilläggsutbildning i landet inte längre kommer att krävas. En fördel är även att specialistkompetens, som läkare eller tandläkare förvärvat, utan vidare prövning berättigar till samma kompetens i annat nordiskt land.

Utskottet har även berört överenskommelsens artikel 4, enligt vilken Finland för godkännande (att verka inom vederbörande yrke) kan kräva att sökanden har tillfredsställande kunskaper i finska språket. På motsvarande sätt kan Sverige, Norge och Danmark kräva kunskaper i respektive lands språk. Enligt uppgift innehåller de överenskommelser som gäller i dag inte motsvarande bestämmelser. Enligt artikelns motiveringar avses med tillfredsställande språkkunskaper för handhavandet av ifrågavarande tjänst tillräckliga kunskaper. De nationella myndigheterna har möjlighet till prövning i enlighet med nationell lagstiftning. Faktorer som härvid är av betydelse är bl.a. tjänsteförhållandets art och linjer. Utskottet konstaterar att ett eventuellt språkkrav kommer in i bilden först när vederbörande söker en viss anställning. Eftersom krav på kunskaper i finska inte är en förutsättning för anställning på Åland och landskapet dessutom står utanför språklagens allmänna bestämmelser, har utskottet med ledning av motiveringarna dragit slutsatsen att berörda artikel i praktiken inte är tillämplig för landskapets del.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet, under hänvisning till bestämmelserna i 55 § landstingsordningen, vördsamt föreslå

att landstinget måtte ge sitt samtycke till den i propositionen ingående lagens ikraftträdande i landskapet Åland till de delar sagda avtal innebär avvikelser från självstyrelselagen, under förutsättning att riksdagen godkänner propositionen i oförändrad form.

Mariehamn den 8 juni 1983.

På lagutskottets vägnar:

Jan-Erik Lindfors
ordförande

Lars Ingmar Johansson
sekreterare.

Närvarande utskottet: ordf. J.-E.Lindfors, v.ordf. Eriksson, ledamöt. Roald Karlsson samt ersättaren Alarik Häggblom.